

AYT - 1

1. Milenyum kuşağının anneleri çalışma hayatı içinde olduğundan bu çocuklar dört beş yaşlarında kreşle, altı yaşlarında ana sınıfıyla tanıştılar. Okul yıllarında kendi kendilerine yetmeyi öğrendiler ve kimseye karşı herhangi bir ---- hissetmediler. Kural adı altında dayatılan ne varsa işte bu yüzden umurlarında değil; ---- kendilerine güvenleri de buradan kaynaklanıyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) sorumluluk - yalnızlıkları da
B) minnet borcu - bireysellikleri de
C) düşmanlık - korkaklıkları da
D) saygısızlık - özgürlükleri de
E) ihtiyaç - çekingenlikleri de

2. (I) Toplumun sağlık konusunda bilinçlendirilmesi ve sağlıklı bir neslin yetişmesini öncelikli görevimiz olarak kabul ediyoruz. (II) Sosyal sorumluluk faaliyetlerimizi asli faaliyetlerimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. (III) Bu doğrultuda yürüttüğümüz faaliyetleri eğitim, kültür-sanat, toplum sağlığı ve çevre ekseninde yapılandırmaya çalışıyoruz. (IV) Dünya Sağlık Örgütü tarafından 1985 yılında başlatılan ve 1992 yılından bu yana T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından uygulanan “Akılcı İlaç Kullanımı” kampanyasında sorumluluk üstlendik. (V) Hâlen devam eden bu kampanya ile bilinçsiz ilaç kullanımı konusunda uzun vadede davranış değişikliği yaratabilmeyi amaçlıyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede toplumun sağlık konusunda bilinçlendirilmesinin önceliğinden söz edilmiştir.
B) II. cümlede sosyal sorumluluk faaliyetleri ile asli faaliyetlerin bir bütün olduğu belirtilmiştir.
C) III. cümlede toplumun hangi alanlarda eğitilmesi gerektiği konusunda çıkarımda bulunulmuştur.
D) IV. cümlede sorumluluğu alınan kampanya hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede üzerinde çalışılan kampanyanın hedefi vurgulanmıştır.

3. Son yıllarda ne yazık ki incelmış ozon tabakası nedeniyle deri kanserlerinin görülme oranı

artmıştır. Güneş ışınlarının kontrolsüz olarak cilde ulaşması, hücre DNA’ında kalıcı hasar oluşturur. Bu da zaman içinde deri kanserlerinin oluşmasını tetikler.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznel anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Sebep sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
C) Terim anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
D) Açıklayıcı anlatım türünden yararlanılmıştır.
E) Tanım cümlelerine yer verilmiştir.

4. Edebiyat toplumsal olguları yansıtmaya açısından her zaman değerli bir sosyolojik araç olmuştur. Edebiyat sayesinde toplumu doğrudan gözlemlemek yerine, onu kavramada dâhiyane bir yeteneğe sahip olan edebiyatçının yansıttıkları üzerinden şaşırtıcı varsayımlara ulaşabiliriz. Özellikle toplumsal tarih çalışmalarında ancak edebî metinler sayesinde geçmişte yaşanmış sosyal ilişkileri, olayları ve yapıları betimleme şansımız olur.

Bu parçaya göre edebiyatçının en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumunu anlayıp yansıtmada olağanüstü bir yeteneğe sahip olması**
B) Toplumunu yansıtmada önemli bir sosyolojik araç olması
C) Geçmişte yaşanmış olayları dâhiyane bir yetenekle yansıtmaya
D) Olayları ve sosyolojik yapıyı başarılı bir biçimde anlatması
E) Tarih çalışmalarında sosyal ilişkileri anlatması bakımından kaynak olması

5. Kanımla yağurdum ben bu toprağı

Ay yıldızlı mühür vurdum üstüne

Gök kubbeye diktim şanlı bayrağı

Ebedî bir devlet kurdum üstüne

Bu dördükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.
B) Ek redif ve zengin uyak kullanılmıştır.
C) 11’ li hece ölçüsüyle ahenk sağlanmıştır.
D) İstiare sanatı yapılmıştır.
E) Bayrak teması işlenmiştir.

6. En çocuk yanlarımız öldü ilk önce

Ne parçası ne bütünü var bu asrın

Eğrilmiş bir kolajda bir muammamız

Kopmuş inceldiği yerden salıncaklar
Patlamış uçan balonlar asit yağmurlarında
Bu dizeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uyak ve rediften yararlanılmamıştır.
B) Eleştirel bir tavırla yazılmıştır.
C) Didaktik bir şiirdir.
D) Dönemin belirsizliğinden söz edilmiştir.
E) Tabiatın bozulduğunu vurgulamıştır.

7. Bir kasideye ait üç beyit şöyledir:

- I. Esdi nesim-i nevbahar açıldı güller subdem
Açsun bizüm de gönlümüz saki meded sun
câm-ı cem
II. Nef' i yeter davayı ko dünya ile gavgayı ko
Eflâke istiğnayı ko hâke yüzün sür lâ-cerem
III. Erdi yine ürd-i bihişt oldı heva anber-sirişt
Âlem bihişt-ender-bihişt her gûşe bir bağ-ı irem

Bu beyitlerden hangileri bir kasidenin nesib bölümünden alınmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I ve II

8. Fesleğen yeşile kesmiş pencerede
Kokmak için yoldan gelene geçene

Yukarıdaki dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Zemheride güller açsın, ağustosta karlar yağsın
Yarınlara umut kalsın, bana bir şarkı söyle
B) Dünyanın ağırlığına eklesek yıldızları, ayı, güneşi
Gene de ağır basarsın ey kalbim, ey kalbimin güneşi
C) Yokluk bir rüzgâr bulur bulmaz kendine
Yapraklarını görmeye giden bir annedir her dilde
D) Bahçemde açılmaz seni görmezse çiçekler
Sahil seni, rüzgâr seni, akşam seni bekler
E) Bir gün gibi geçti sanki geceler
Ümidim kaybolmuş, perişanım ben

9. Divan edebiyatı nazım türlerinden biri olan ----, Türk edebiyatında sıklıkla kullanılmıştır. Bu türün çok kullanılmasının nedenleri ise; her beytin kendi arasında uyaklı olması, konu ve beyit sınırlamasının olmaması, aruzun kısa kalıplarıyla yazılmış

olmasıdır. ---- Türk edebiyatında bu türde yazılmış ilk eserdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) gazel - Leyla ile Mecnun
B) mesnevi - Kutadgu Bilig
C) kaside - Su Kasidesi
D) terci-i bent - Hüsn ü aşk
E) tuyuğ - Harname

10. “Gerçeklerin eşiği” anlamına gelen ---- adlı eser 12. yüzyılda Edip Ahmet Yükneci tarafından kaleme alınmıştır. İslami ve ahlaki bilgiler, öğütler veren bu eser dinî-tasavvufi şiirin de başlangıcı sayılmaktadır. Emir Sipehsalar’ a sunulan bu kitapta beyit ve dörtlük nazım şekilleri kullanılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Atabetü'l Hakayık*   B) *Kutadgu Bilig*
C) *Divan-ı Hikmet*   D) *Şecere-i Türkî*
E) *Muhakemetü'l Lügateyn*

11. Deli Dumrul kırk yiğit ile yiyip içip otururken ansızın Azrail çıkageldi. Azrail’ i ne çavuş gördü ne kapıcı. Deli Dumrul’ un görür gözü görmez oldu, tutar elleri tutmaz oldu. Dünya âlem Deli Dumrul’ un gözüne karanlık oldu. Çağırıp Deli Dumrul söyler, görelim hanım ne söyler:

Bre ne heybetli ihtiyarsın
Kapıcılar seni görmedi
Çavuşlar seni duymadı
Benim görür gözlerim görmez oldu
Tutar benim ellerim tutmaz oldu
Ağzımın içi buz gibi
Kemiklerim tuz gibi oldu
Bre sakalcığı akça ihtiyar
Gözceğizi fersiz ihtiyar
Bre ne heybetli ihtiyarsın söyle bana
Kazam belam dokunur bugün sana dedi.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslamiyet’ e özgü nitelikler görülmektedir.
B) Manzum ve mensur parçalardan oluşmuştur.
C) Olağanüstü özelliklere yer verilmiştir.
D) Oğuz Türkçesinin Anadolu’ daki ilk ürünlerindedir.
E) Toplumsal bir sorun ele alınmıştır.

12. XVIII. yüzyılda yaşamış divan edebiyatı şairidir. İstanbul’ un gezinti ve eğlence yerlerini şiirlerinde anlattığı için “İstanbul Şairi” olarak anılmaktadır. Şiirlerinde halk dilinde yer alan deyim ve sözcükleri kullanarak mahallileşme akımını doruk noktasına çıkarmıştır. Şarkı nazım şeklindeki eserleriyle sevilmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyh Galip   B) Nabi   C) Nedim
D) Nef'î   E) Baki

13. Mir Nizami' d-dîn Ali Şîr Nevâyi, H.17 Ramazan 844 / M. 9 Şubat 1441-42 yılında Hera' ta doğmuştur. Aslen Uygur Türklerinden olan babası Gıyasü' ddîn Kîçkine Bahşî ya da Kîçkine Bahadır, Horasan hâkimi Sultan Babur' un hizmetinde bulunmuştur. Anne tarafından dedesi Ebû Sa' îd Çisek de Hüseyin Baykara' nın dedesi Mirza Baykar'ın beylerbeyliğini yapmıştır. Bu nedenle Nevâyi' nin çocukluğu, Hüseyin Baykara ile birlikte geçmiş ve birlikte eğitim görmüşlerdir.

İçerik özelliklerinden hareketle bu parçanın aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Nazire   B) Siyasetname   C) Surname
D) Tezkire   E) Münşeat

14. Recaizade Mahmut Ekrem'in Araba Sevdası adlı eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yanlış Batılılaşmanın yol açtığı aksaklıklar ve yıkımlar anlatılmıştır.
B) Kahramanlar dönemin özelliklerini yansıtan ve tip özelliği gösteren kişilerdir.
C) Dönemin dil özelliklerinden farklı olarak anlaşılır ve yalın bir dil kullanılmıştır.
D) Olaylar toplumun ve zamanın gerçeklerini yansıtmıştır.
E) Mekân olarak İstanbul' un bazı semtleri tüm gerçekliğiyle yer almıştır.

15. Yazar, bu eserini Kıbrıs Magosa Kalesi' ndeki sürgünde bulunduğu yıllarda kaleme almıştır. Eser Türk edebiyatının ilk edebî romanı olarak tanınmıştır. Sanatçı, romana Son Pişmanlık adını vermiş ama dönemin Maarif Vekâleti, romanın başlığını değiştirmiş; bazı kısımlarını da sansürlemiştir. Meddah hikâyelerinden birisi olan Hançerli Hanım' dan esintiler taşıyan bu romanın her bölümü divan şairlerinden bir beyitle başlar. Romantizm akımının etkisiyle yazılmış olan bu eserde Mehpeyker' le Dilaşup' un aşkı arasında kalan Ali Bey' in serüveni anlatılır.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsettin Sami - Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
B) Namık Kemal - İntibah
C) Ahmet Mithat Efendi - Felâton Bey ile Râkım Efendi
D) Sami Paşazade Sezai - Sergüzeşt
E) Nabizade Nazım - Zehra

16. • Türk edebiyatında Batı tarzında eser veren Servetifünun Dönemi'nin en güçlü yazarıdır.

- Fransız realist ve natüralist yazarlardan etkilenmiştir.
- Romanlarında İstanbul'daki zengin ve eğitimli kesimi konu almış, hikâyelerinde ise halkın arasına girmeye çalışmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bazı özellikleri verilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) *Eylül*   B) *Gönül Hanım*
C) *Hayal İçinde*   D) *Genç Kız Kalbi*
E) *Mai ve Siyah*

17. Mehmet Emin Yurdakul, Millî Edebiyat' ın çerçevesini üç mısra da şöyle çizer:

Biz o şiiri isteriz ki çifte giden babalar
Ekin biçen genç kızlarla odun kesen analar
Yanık sesin dinlerlerken gözyaşların silsinler
Bu şiire göre Millî Edebiyat Dönemi'nin temel ilkeleri;

I. Anadolu köylüsünün rahatlıkla anlayabileceği bir dil kullanılması

II. Konu olarak halkın duygularının ve yaşayışının işlenmesi

III. Dilin imgelerle zenginleştirilip halkın sanat zevkinin geliştirilmesi biçiminde sıralanabilir.

Bu parçadaki dizelerden hareketle numaralanmış bilgilerin hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) II ve III   C) Yalnız I
D) Yalnız II   E) Yalnız III

18. Eser ferdin değil yanlış Batılılaşmaya giden bir sınıfın romanıdır. Karakterler üzerinden Batılılaşma heveslisi olan bir sınıf eleştirilmiştir. Zengin muhite ait fakat okumamış olan Vedia ile muallim ve fakir bir kesime mensup olan Orhan üzerinden Batı-Doğu çatışması yaşayan bir toplumun kimlik kazanma mücadelesi anlatılmıştır. Yedi bölümden oluşan bu romanda her bölüm kendi arasında da kısımlara ayrılmıştır. Sonun anlatılmasıyla başlanan romanda olaylar başa doğru ilerler.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halide Edip Adıvar
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Peyami Safa

- D) Refik Halit Karay
E) Reşat Nuri Güntekin

19. Toplumsal gerçekçiliği bilinçli bir biçimde savunmuş, 1950' den sonra yetişen sanatçılara da öncülük etmiştir. *Çıkrıklar* adlı ilk romanında Avrupa' dan ucuz malların gelişi ve endüstride başlayan gelişme nedeniyle çıkrıkların, dokuma tezgâhlarının durmasının yarattığı işsizlik sonucu köyden kente başlayan göç sorununu ele almıştır.

Bir Varmış Bir Yokmuş, Düşünler, Yol Arkadaşları'nda ise Tanzimat Dönemi' nde kendini gösteren toplumdaki sarsıntıların temelini inmiştir.

Bu parçada söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali
B) Sadri Ertem
C) Kemal Tahir
D) Fakir Baykurt
E) Tarık Buğra

20. Roman kahramanında görülen yabancılaşma olgusu, daha çok Doğu-Batı değerlerinin çatışması eksenine oturtulmuştur. Batı' yı eksik ya da yanlış yönleriyle benimsemiş bireylerin önce kendileriyle daha sonra da mensubu oldukları toplumun değerleriyle ters düşmeleri sonucunda görülür. İlk olarak Tanzimat Dönemi hikâye ve romanlarında görülen bu çatışma hâli Millî Edebiyat Dönemi eserlerinde de belirgin olarak karşımıza çıkar.

Bu parçada söz edilen durum, aşağıdaki roman kişilerinin hangileri arasında vardır?

- A) Macit ile Şinasi
B) Zehra ile Mürşit Efendi
C) Nihal ile Bihter
D) Feride ile Munise
E) Rabia ile Kız Tevfik

21. ---- aruz ölçüsüyle yazdığı ilk şiirlerinden sonra genellikle heceyi kullanmaya başlamıştır. Hem bireysel duygularını hem de memleket konularını şiirlerine konu edinen sanatçı ---- adlı şiiriyle “ memleketçi edebiyat” anlayışının öncülüğünü yapmıştır. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı' nda da etkili olmuş bir sanatçıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Yusuf Ziya Ortaç - Akından Akına
B) Ziya Gökalp - Kızıl Elma
C) Mehmet Emin Yurdakul - Türk Sazı
D) Faruk Nafiz Çamlıbel - Sanat
E) Halit Fahri Ozansoy - Cenk Duyguları

22. Bahçe. Parlak bahar güneşi... İçerinin renklerinden ve kokusundan birdenbire ayrılan tatlı bir parlaklık, çamların yeşili ve taze bir tabiat kokusu. Koğuşlardan birinin penceresinden hasta bir çocuğun söylediği türkü geliyor. Kumlu yolda yürüyen ayakların çirtirtisi... Her gidişimde hastanelerin bahçeleri bana hüznü verirdi. Bunun manasını şimdi bulmaya çalışıyorum ve hastalıkla tabiat arasındaki büyük tezadı anlıyorum. Bu, bir bahçeden hastaneye girerken ve bir hastaneden bahçeye çıkarken en çok hissedilen şeydir.

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'ndan alınan bu parçadan hareketle psikolojik romanla ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Bireyin ruh hâli ve iç çatışmaları gerçekçi tasvirlerle verilir.
B) Gerçeklik toplumsal yönüyle değil; bireysel yönüyle anlatılır.
C) Olay örgüsüne bağlı merak unsuru ikinci planda yer alır.
D) Bireyin iç dünyası iç konuşma, bilinç akışı gibi tekniklerle gözler önüne serilir.

E) Olay, zaman ve mekân gibi unsurlar bireyin psikolojisinden ayrı değerlendirilir.

23. Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin

Bu dizeler, İkinci Yeni şiirine ilişkin aşağıda verilen özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?

- A) Ahengi uyak ve ölçüyle sağlama
B) Hayal gücüne ağırlık verme
C) Somuttan çok soyutu anlatma
D) Alışılmış kalıpların dışına çıkma
E) Hikâye öğelerine yer vermeme

24. İlkeleri Fransız şair Andre Breton tarafından 1924' te ortaya konulmuştur. Sanat, insanı anlatmalı ise insanın gerçek kişiliği bilinçaltındaki istek, eğilim ve korkularda ortaya çıkar. Bu nedenle bilinçaltını ortaya çıkaran rüya, sayıklamalar gibi anlatımlara önem verilir. Sanatçı aklından geçenleri dil bilgisi kurallarını düşünmeden yazar ve böylelikle ortaya bir sanat eseri çıkar.

Buna göre Andre Breton'un hangi hareketin öncülüğünü yaptığı ileri sürülebilir?

- A) Empresyonizm
B) Romantizm
C) Parnasizm
D) Sürrealizm
E) Sembolizm